

NURJAN YHTEISKUNTA- JÄRJESTELMÄN SEU- RAUKSIA.

(Jatkoo ensimmäiseltä sivulta)

teiskunnallisista oloista ja käyt-
tää valtanne olevien olojen kor-
jaamiseksi.

Meillä on tasavaltainen halli-
tuslaitos. Kaikissa valtioissam-
me on miespuolisilla kansalaisil-
la äänioikeus, jonka avulla he
voivat määrätä yhteiskunnallisten
asioiden kulun. Paitsi mies-
puolisilla kansalaisilla on lännen
valtioissa myöskin kaikilla nais-
puolisilla kansalaisilla äänioikeus,
sama määräämisvalta yhteis-
kunnallisten asioiden kulkuun.

Työläisillä siis on kädessään
valta määrätä tapetaanko heidän
lapsensa nälkään tai ei. Työläis-
illä on valta määrätä syöstään-
kö heidän lapsensa kurjuuteen
rikosten ja paheiden teille.

Jos lapsenne joutuvat köyhyy-
teen, kurjuuteen, paheisiin ja rik-
oksiin, niin alkää syyttäkö si-
tä jumalaa. Jumala ei ole sitä
sallinut, vaan juuri te itse. Te
olette syyllisiä siksi, että ette
ole välittäneet tutkia yhteiskun-
nallisia asioita, että ette ole liit-
täneet voimianne yhteen ja yh-
teisesti katsoneet omaa sekä las-
tenne parasta.

Muistakaa, että niin kauan
kuin te pysytte välinpitämättömi-
nä yhteiskunnallisista asioista et-
tekä tee mitään tämän ryöstö-
järjestelmän poistamiseksi, joka
tappaa teidän lapsianne köyhyy-
den ja kurjuuden kautta ja rik-
kaiden koiria ja kissoja ylensyöt-
tämisen kautta, niin niin kauan
te lähetätte lapsianne helvettiin
nopeammin kuin kaikki kirkot,
pappit ja raamatut voivat heitä
sieltä pelastaa.

Jos jumala on olemassa ja jos
se "viimeinen tuomio" tulee, johon
moni teistä uskoo, niin mitä
sanotte te silloin, kun teiltä kysy-
tään: mitä olette niiden lasten
kanssa tehneet, jotka teille us-
kottiin?

Vastatkaa se kysymys omille-
tunnoillenne nyt, niin teillä sil-
loin on vähempi huolta siitä mi-
tä sanotte "viimeiselle tuomiolle"
tullessa.

AINOASTAAN NAISILLE.

(Jatkoo ensimmäiseltä sivulta)

min vaatisivat union kenkiä, niin
kyllä niitä silloin kauppoissakin
löytyisi. Samoin on monen muun
tavarain laita.

Naisten ja varsinkin työläis-
perheiden emäntien heikoin puoli
on siinä, että he aina etsivät
halpaa tavaraa ja halvennus-
myyntejä ja juuri tätä työläis-
naisten heikoutta käyttävät ka-
pitalistit hyväkseen nujertaak-
sensa työväenjärjestöt. Kerron
tässä pienen esimerkin omasta
kokemuksestani näyttääkseni
kuinka syvälle tämä heikko puoli
meihin työläisvaimoihin on
syöpynyt. Olin mieheni kanssa
eräänä päivänä ostelemassa pöydälle
pantavaa, täällä Portlan-
nissa kun on sellainen yleinen
markkinatori, missä saa ostaa
tuotteita suoraan farmareilta.
Farmarien kaupat ovat kadun-

puolella ja sisäpuolella tietysti
on tavallisia hedelmiä ja kasvis-
kauppoja jotka koettavat kilpail-
la farmarien kanssa. Täällä on
myöskin monia vuosia ollut käyn-
nissä kauppiasten ja kauppa-
apulaisten välinen taistelu, sillä
kauppa-apulaisten asema täällä
useissa kauppoissa on jokseenkin
kurja; työ on ankara ja työ-
päivät pitkät. No, olimme kut-
ten sanoin ostelemassa pöydälle
pantavaa, Mansikoitakin oli jo
kaupoissa, mutta vielä koko kor-
keassa hinnassa että ei niitä juuri
usein kannattanut ostaa. Sil-
mät iskivät erään kaupan edus-
talla oleviin mansikoihin, jotka
olivat parhaimpia mitä olin vielä
nähty tänä kevänä ja niitä
myytiin lähes puolta halvemmalla
kuin muissa kauppoissa. Kaikki
muu unehtui minulta sinä het-
kenä paitsi ne makeat ja halvat
mansikat ja nyhjäsin ukkoani
hihasta, että eläpäs mene. Mut-
ta mieheni silmä oli tottuneem-
pi näkemään muutakin kuin
mansikat (vaikka hän niistä pi-
tää enempi kuin minä) ja hän
viittasi minulle paria miestä,
jotka kantoivat suuria tauluja
puodin edustalla varoittaaksensa
yleisöä siitä, että tämä kauppa
on järjestynyt työväkeä vastus-
tava ("unfair"). Sen nähtyäni
eivät halvat ja hyvät mansi-
kat minua enään houkuttelleet,
mutta jos satuin sillä kertaa
olemaan yksin tai jonkun toisen
naisen kanssa matkassa, niin kai
olisin uhrannut minäkin roponi
järjestyneen työväen nujertami-
seksi.

Oikein tuntuu mieli katkeralta
kun tätä asiaa pysähtyy ajatte-
lemaan samalla kun katselee työ-
väestön sokeutta päivisin kaupun-
gilla kun kaupat ovat auki. Esim.
täällä Portlandissa, Ore., on suuri
departmenttikauppa, joka on
tunnettu työläistensä nykijäksi
ja kiduttajaksi. Vuosikausia on
järjestynyt työväki koettanut
kiinnittää ostavan yleisön huomi-
ota tähän seikkaan marssimalla
varoitustauluineen puodin lähis-
töllä. Mutta tämä kauppa myy
vissää tavaraa halvemmalla kuin
mikään muu kauppa. Tämän
kaupan "economy basement"
(kellarikerros), on oikea työläis-
ten kaupanteko-paikka. Tämä
kauppa, niin ainakin näyttää, saa
enempi työväestön kauppaa kuin
yksikään toinen suuri depart-
menttikauppa tässä kaupungissa.
Ja niin kauan kuin työväestö
rahoillansa kannattaa tätä kaup-
paa näin suuressa määrässä, niin
kauan se kykenee nujertamaan
kaikki työläistensä järjestymis-
yritykset ja vieläpä toistenkin
kauppojen työläisten järjesty-
misyritykset.

Ja tätä järjestyneen työväen
tehokkainta sortamista harjotta-
vat ammattionionistien vaimot
ja vieläpä sosialistitkin, puhu-
mattakaan kokonaa järjestymis-
mättömistä työläisistä. Voi nähdä
"keltasten" yhtä hyvin kuin
"punastekin" sosialistien mars-
sivan yllämainittuun depart-
menttikauppaan, ohi niiden jär-
jestyneiden työläisten, jotka o-
vat tauluineen varoittamassa:
"alkää menkö sinne. Alkää sor-

tako oman luokkanne jäseniä." Mitä
ajattelevatkaan järjestyneet
työläiset meistä sosialis-
teista silloin kun he saavat näh-
dä tällaista menettelyä meidän
taholtamme? Onko tämä koko
työväenluokan edun ajamista
meidän taholtamme? Ei suin-
kaan, vaan se on hyvin kaukana
siitä.

Ja kuten jo sanoin olemme
juuri me naiset suurimpia syyllisiä
tässä, vaikka kyllä löytyy
vika miehissäkin. Työläis-sis-
kot! Karttakaamme tällaisia
paikkoja. Välttääkäämme osta-
masta halpaa tavaraa silloin kun
tätä halpaa tavaraa myydään vis-
sissä tarkotuksessa, silloin kun
siitä myydään joko järjestyneen
työväen tai osuuskauppojen nu-
jertamiseksi.

Niin, sanoin osuuskauppojen
nujertamiseksi. Aivan samoja
keinoja käyttävät kapitalistit työ-
väestön osuuskauppojenkin nu-
jertamiseksi ja se keino usein
kin tepsii. Työläisvaimot tarttu-
vat ansaan ja ostavat sieltä mistä
saavat halvemmalla huomaa-
matta ensinkään sitä, että se on
juoni kapitalistien taholta, jolla
tahdotaan tappaa työläisten
itsenäisyys ja vapausyrkimykset.
Olempa kuulut työläisten
omasta suusta sellaisiakin viisa-
uksia, että "ei osuuskaupasta
kannata ostaa, kun siellä nylet-
tään työläisiä." Ja nämä työläi-
set vievät roponsa sinne, missä
punotaan kytkettyä heidän oma-
maan kaulaansa, ja sen kytkeyn
kuristuksen saavat jo tuntea
meidän lapsemme, jos emme me
kaikki satu sitä tämän sukupol-
ven aikana tuntemaan.

Jos me työläiset pitäisimme
silmällä omaa etuamme "rauhan
aikana", niin monta teollisuus-
sotaa, lakkoa, sillä voisimme saa-
da vältetyksi samalla kun mei-
dän ostokykyemme oikein käytet-
tyinä olisi tehokkaampi ase työ-
väenaseman parantamiseksi kuin
mikään lakko voi koskaan olla.

Se on sanottu useammin kuin
kerran ja totuuden mukaisesti
se voidaan sanoa, että kun naiset
kerran saadaan hereille ja taiste-
luun, niin he ovat parempia
taistelijoita kuin miehet. Mutta
niin kauan kuin naiset nukkuvat
ja ovat työväenliikkeen jarruja,
niin niin kauan he myöskin ovat
paljoa suurempia jarruja työvä-
enliikkeen edistyksen tiellä kuin
miehet.

Jospa vaan työläisvaimot, ne
työläiset jotka ahertavat kotili-
tensä ääressä, kerran tajuaisivat
yhteiskunnalliset kysymykset,
jos he tajuaisivat työväenliikkeen
kaikessa laajudessaan ja moni-
puolisuudessaan ja samalla ym-
märtäisivät oman voimansa si-
nä, niin silloin — oi kuinka pal-
jon nopeammin työläiset voittai-
sivat parannuksia oloihinsa ja
kuinka paljon pikemmin tulisi
se yhteiskunnallinen muutos, jol-
loin työ saavuttaisi korkeimman
arvonsa ja nostaisi tekijänsä,
työläisen, oikeaan arvoonsa.

Tässä kirjoituksessa ei suin-
kaan ole moitittu sitä seikkaa,
että työläisvaimot ovat säästä-
väisiä, vaan sitä että he antavat

sen säästäväisyytensä johtaa hei-
dät tekoihin, joista on arvaamat-
oman suuri vahinko työväestölle.
Työläisvaimo voi olla uskollinen
työväenluokan pyrkimyksille ja
taisteluille ja siitä huolimatta ol-
la säästäväinen. Mutta ollakseen
säästäväinen oikealla tavalla,
täytyy työläisvaimojen oppia
tuntemaan yhteiskunnallisia ja
teollisia oloja laajemmin kuin
mitä he niitä nyt yleensä tunte-
vat. Ei sovi yhdenkään työläis-
naisen sanoa: "mitäpä minä niil-
lä tiedoilla teen." Ei kukaan niin
paljoja tietoja tarvitse kuin juuri
työläisvaimot. Ei kukaan parem-
min tarvitse yhteiskunnallisten
ja teollisten olojen syvällis-
tää ja monipuolista tuntemusta
kuin juuri he.

Oppikaamme siis tuntemaan
yhteiskunnallisia asioita kyök-
kimme nurkasta alkaen maail-
man äärille saakka ja sen kaut-
ta olemaan säästäväisiä siten et-
tä säästäväisyytemme tulee työ-
väenluokan hyödyksi eikä vahin-
goksi.

Ja meillä on tämä Toveritar,
jonka palstojen avulla voimme
keskustella näistä asioista tois-
temme kanssa idässä ja lännes-
sä eikä matkojen pituus siitä estä.
Minä siis toivon, että työ-
läisnaiset kaikkialla tarttuvat ky-
nänsä ja kirjottavat, sillä mi-
nä en tahdo aina vaan yksin jaa-
ritella. Haluan kuulla teidän
toisten naisten mielipiteitä myös-
kin.

Selma-täti.

Lasten kouluja perustamaan

S. S. osastoille.

Toverit:—

Yleensä myönnetään lasten kasva-
tuksen tärkeys. Lapsihan ei synty-
essään ole juuri muuta kuin elävä olo:
kasvatuksesta riippuu kokonaan mi-
tenkä tulevat sen ehkä hyvätkin pe-
rinnäiset talpumatukset ja kyyvit ke-
hittyneisiin. Lapsi on vain ainetta,
josta kasvattaja saa muovalla ihmisen,
jos hän kykenee siihen.

Kirkkokunnat tämän selkan ovat
ottaneet täydellisesti huomionsa.
Kaikilla niillä on sunnuntai- ja kesä-
koulunsa, joissa aletaan pienestä pi-
tään lapsiin istuttamaan orjan hen-
keä. Siellä tehdään helvetinpelolla
lapsista raukka, joka ei uskalla omin-
takeisesti ajatella eikä ottaa selvää
asioista, joita hän ei käsitä tai ei
tiedä.

Mutta vaikka tiedetäänkin että
näin on niin siltikin ei ole vielä
meikäläisissä piireissä annettu suur-
takaan huomiota lasten kouluille. Si-
hen on kyllä viime vuosin saakka
ollut syynä sekin, että järjestöme
jäsenistö suureksi osaksi oli nuorta
väkeä, joiden lapset eivät vielä olleet
kouluiässä. Mutta nyt on asia jo tois-
in; järjestöme jäsenillä on nyt jo
kyllä lapsia, jotka tarvitsevat sun-
nuntai- ja kesäkouluja. Ja jos kunnol-
linen koulu saadaan niin monet puo-
lueseen kuulumattomatkin vanhem-
mat lähettävät lapsensa niihin. Muus-
sa tapauksessa lähettävät he lap-
sensa johonkin synoodan kouluun.

Me pidämme tietysti velvollisu-
tenaamme lapsiamme kohtaan opet-
taa heistä kunnan ihmisiä. Me tah-
domme opettaa heille sellaisia asioita,
mitä itsekin pidämme totuuskina.
Mutta meidän pitäisi myöskin muis-
taa, että jos me emme itse opeta
lapsiamme, niin niitä opettavat jot-
kut toiset. Niille opettaa ympäristön-
sä siitä, mitä niillä on opettamista.
Kansakoulussa niille mahdollisesti joku
katollainen opettaja juurruttaa
oman kirkkonsa uskonnollisia käsi-
tyksiä. Nimellisesti ei tämän maan